

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2013 r.

DOLiS/DEC-453/13/24344,24346

dot. [...]

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz 267) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), w związku z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie skargi Pani M. W. na przetwarzanie jej danych osobowych przez S.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani M. W. (dalej zwanej Skarżącą) na przetwarzanie jej danych osobowych przez Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową (dalej zwaną SKOK) polegające na ich przekazaniu do zbioru Biura Informacji Kredytowej S.A. (dalej jako BIK).

Skarżąca w treści skargi poinformowała Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO), że w grudniu 2006 r. zawarła umowę kredytu w SKOK i początkowo dokonywała regularnych comiesięcznych spłat, jednakże w późniejszym okresie, w związku z problemami zdrowotnymi, spłaty nie były terminowe. Skarżąca wskazała, że na skutek ww. okoliczności SKOK skierował sprawę na drogę sądową ale „nie była potrzebna egzekucja komornika”, gdyż porozumiała się ona ze SKOK i ponownie

regularnie spłacała kredyt zgodnie z ustalonymi warunkami a w dniu [...] października 2011 r. dokonała wpłaty w wysokości [...] PLN, czym uregulowała całą należność z tytułu kredytu i wypowiedziała członkostwo w SKOK i zwróciła się do SKOK o „wypisanie z BIK-u”, ponieważ uważa to za obowiązek SKOK, który powinien być zrealizowany w terminie 14 dni od całkowitej spłaty kredytu – jednakże SKOK odmówił „tego wypisu”.

Skarżąca podniosła, że nie zgadza się z interpretacją przedstawioną przez SKOK w udzielonej jej informacji, że usunięcie przedmiotowego wpisu w BIK może nastąpić po upływie pięciu lat, na podstawie decyzji zarządu SKOK i zarzuciła SKOK „brak dobrej woli”.

W związku z powyższym Skarżąca wniosła do organu do spraw ochrony danych osobowych o nakazanie usunięcia przedmiotowego wpisu w BIK.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej – GODO) ustalił, co następuje.

1. W dniu [...] grudnia 2006 r. Skarżąca zawarła ze SKOK umowę pożyczki w wysokości [...] zł. na warunkach określonych tą umową i regulaminem. Zawierając ww. umowę Skarżąca wyraziła zgodę na przetwarzanie jej danych osobowych oraz została poinformowana o przekazaniu jej danych osobowych związanych z zawartą umową do BIK.
2. SKOK wskazał w przedłożonych w sprawie wyjaśnieniach, że pożyczka ta nie była spłacana w sposób właściwy, a Skarżąca „zaprzestała nawet jej spłaty”, w związku z czym, pismami z dnia [...] czerwca 2008 r. (dwukrotnie awizowane, niepojęte w terminie) i [...] września 2008 r. (również dwukrotnie awizowane i niepojęte przez Skarżącą) została ona wezwana do zapłaty. Wezwania te zawierały informacje, że SKOK zamierza przetwarzać dane osobowe Skarżącej bez jej zgody przez okres 5 lat.
3. Skarżąca nie uregulowała zaległości z tytułu pożyczki w terminie wskazanym w ww. wezwaniu, w związku z czym SKOK skierował powództwo o zapłatę. W konsekwencji wniesionego powództwa Sąd Rejonowy w J. wydał w dniu [...] października 2008 r. nakaz zapłaty o sygn. akt [...], który stał się prawomocny z dniem [...] czerwca 2009 r. Konsekwencją wydania nakazu zapłaty było wszczęcie przez SKOK postępowania egzekucyjnego.
4. Dane osobowe Skarżącej, które do BIK zostały przekazane przez SKOK cyt.: „w następnym dniu po dacie otwarcia rachunku (data wystawienia przez Kasę wsadu informacyjnego, który za pośrednictwem Kasy Krajowej umieszczany jest w zasobach BIK). Standardowy wsad informacyjny zawiera informacje związane z zawartą umową, a w szczególności : imię, nazwisko Pożyczkobiorcy, nr PESEL, nr dowodu osobistego, nr rachunku kredytowego, typ transakcji, relację klienta do rachunku,

kwotę udzielonej pożyczki, okres spłaty oraz aktualny status spłaty pożyczki. W całym okresie trwania umowy dane związane z zawartą umową pożyczki ulegają comiesięcznej aktualizacji, która obejmuje przekazanie do BIK danych związanych z historią salda rachunku, a w szczególności dane obejmujące: datę salda rachunku, status płatności rachunku zobowiązaniowego, kwotę do spłaty z wyszczególnieniem pozycji dotyczących salda kapitałowego oraz łącznej kwoty należności odsetkowych (...) liczbę zaległych płatności (rat), liczbę dni opóźnienia. W ostatniej kolejności – po dokonaniu spłaty zobowiązania wynikającego z zawartej umowy pożyczki – SKOK przekazuje do BIK dane związane z zamknięciem rachunku, a w tym status zamknięcia rachunku, datę zamknięcia rachunku, datę windykacji oraz datę egzekucji.

5. W dniu [...] lipca 2009 r. Skarżąca złożyła wniosek o zawarcie porozumienia ze SKOK, który został rozpatrzony pozytywnie, SKOK wycofał wniosek egzekucyjny i zawarł w dniu [...] sierpnia 2009 r. porozumienie, którego przedmiotem była dobrowolna spłata zasądzonej wierzytelności.
6. W dniu [...] października 2011 r. Skarżąca złożyła oświadczenie o wystąpieniu ze spółdzielni SKOK oraz wniosła o „wykreślenie” z BIK. Ustosunkowując się do tego wniosku, SKOK, pismem z dnia [...] października 2011 r., poinformował Skarżącą, że w związku z całkowitą spłatą zobowiązania w dniu [...] października 2011 r., została wszczęta procedura aktualizacji danych, oraz że wycofanie przez Skarżącą zgody na przetwarzanie jej danych po wygaśnięciu zobowiązania nie może być skuteczne z uwagi na to, że zostały spełnione wskazane w ustawie Prawo bankowe przesłanki pozwalające na przetwarzanie jej danych (bez zgody) do dnia [...] października 2016 r.
7. Skarżąca ponownie zwróciła się do SKOK pismem z dnia [...] listopada 2011 r., w treści którego podniosła, że nie został wobec niej spełniony obowiązek informacyjny, o którym mowa w ustawie Prawo bankowe, ponieważ nie otrzymała ona pism SKOK (z dnia: [...] czerwca 2008 r. i [...] września 2008 r.).
8. SKOK wskazał, że w przypadku danych osobowych Skarżącej związanych z zawartą umową pożyczki korekta danych w BIK dotycząca ostatniego uaktualnienia statutu rachunku, tj. „zamknięcie rachunku w statusie odzyskanym”, została dokonana w dniu [...] października 2011 r. „Wsad informacyjny” z korektą danych w zakresie rachunku kredytowego Skarżącej zawiera w swojej treści m.in. informacje o dacie: zamknięcia rachunku, windykacji, egzekucji, odzyskaniu.
9. Dane osobowe Skarżącej były przetwarzane w celu ochrony słuszych interesów klienta do czasu całkowitego rozliczenia się ze SKOK, co mogło nastąpić dopiero po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego za rok, w którym ustalo członkostwo. Aktualnie SKOK przetwarza dane osobowe Skarżącej w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.

Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdził, co następuje:

Ustawa o ochronie danych osobowych, zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem, gdy ich administrator legitymuje się posiadaniem jednej z materialnych przesłanek dopuszczalności przetwarzania, wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. W myśl tego przepisu przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), a także gdy jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3). Tym samym, zgoda na przetwarzanie danych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest przetwarzanie danych osobowych Skarżącej przez SKOK i BIK SA. Z materiału dowodowego sprawy wynika, że SKOK przetwarzała dane osobowe Skarżącej na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy w związku z zawartą z nią w dniu 29 listopada 2005 r. umową pożyczki.

Podstawę działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych stanowi ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.). Jak stanowi jej art. 3 ust. 1, celem kas jest m.in. gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ww. ustawy Kasa udziela swoim członkom pożyczek i kredytów na okres nie dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 2. W myśl art. 29 ust. 2 tej ustawy do umów kredytowych zawieranych przez kasy stosuje się odpowiednio przepisy prawa bankowego.

Wskazać należy, że w dniu [...] kwietnia 2002 r. między Krajową SKOK, zrzeszającą wszystkie spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, a BIK SA. została zawarta „Umowa w sprawie zbierania i udostępniania informacji”. Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.), zwana dalej Prawem bankowym. Ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez SKOK musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

SKOK może, analogicznie jak banki, przekazywać dane osobowe kredytobiorców do BIK SA na podstawie art. 105 ust. 1 pkt 1-1a i ust. 4 Prawa bankowego. W myśl art. 105 ust.

4 tej ustawy banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: 1) bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1, 2) innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów [podkr. GIODO] - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Instytucją utworzoną na podstawie powołanego przepisu jest BIK S.A. Natomiast SKOK jest, jak wynika z przytoczonych przepisów ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów. Zgodnie z art. 105a ust. 1 ww. ustawy przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, art. 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.

W świetle powołanych przepisów udostępnienie przez SKOK danych osobowych Skarżącej do zbioru prowadzonego przez BIK S.A. w związku z zawartą umową pożyczki, należy ocenić jako legalne, nastąpiło bowiem na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego oraz „Umowy w sprawie zbierania i udostępniania informacji”, zawartej pomiędzy SKOK a BIK SA, co oznacza spełnienie przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Zgoda Skarżącej na powyższe nie była wymagana, choć jak wynika z akt sprawy została ona od Skarżącej pozyskana.

Z materiału dowodowego niniejszej sprawy wynika, że dnia [...] października 2011 r. nastąpiła całkowita sprawa przedmiotowej pożyczki przez Skarżącą. W związku z powyższym wynikające z niej zobowiązanie wygasło.

Stosownie do art. 105a ust. 2 Prawa bankowego instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody osoby, której informacje te dotyczą. Zgoda ta może być w każdym czasie odwołana.

Ponadto art. 105 a ust. 3 Prawa bankowego stanowi, że instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki

powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody. Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnicę bankową w tych przypadkach – zgodnie z ust. 5 – może być wykonywane przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania. Zakres przetwarzanych informacji, o których mowa w ust. 3 i 4, może obejmować dane dotyczące osoby fizycznej lub dane dotyczące zobowiązania (ust. 6).

Z materiału dowodowego niniejszej sprawy, a mianowicie z treści podpisanej przez Skarżącą umowy pożyczki wynika, że Skarżąca została wyraźnie poinformowana (treść umowy pożyczki), że jej dane osobowe będą przetwarzane w BIK SA, co więcej, wyraziła zgodę na ich przetwarzanie przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania wynikającego z ww. umowy.

Jednocześnie wskazać należy, że Skarżąca dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z ww. umowy pożyczki. Podkreślenia wymaga, że SKOK dwukrotnie informowała Skarżącą o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową po wygaśnięciu zobowiązania. Świadczy o tym treść skierowanych do Skarżącej przez SKOK wezwań do zapłaty z [...] czerwca 2008 r. i z [...] września 2008 r., których kopie (wraz z kopiami adnotacji na kopertach o niepodjęciu pism w terminie) zostały załączone do wyjaśnień udzielonych w sprawie przez SKOK.

Odnosnie zarzutu Skarżącej, że nie otrzymała ona od SKOK pism z przedmiotową informacją, wskazać należy, że zgodnie z art. 44 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43 Kpa poczta przechowuje pismo przez okres czternastu dni w swojej placówce pocztowej. Zgodnie natomiast z art. 44 § 4 Kpa doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy. Jako że do ostatniego dnia terminu wskazanego w art. 44 § 1 Kpa, korespondencja SKOK z 11 czerwca 2008 r. i z 1 września 2008 r. nie została odebrana przez Skarżącą, pisma te należy uznać za doręczone.

W ocenie organu spełnione zatem zostały przesłanki określone w art. 105a ust. 3 Prawa bankowego i dlatego, nawet w sytuacji całkowitej spłaty pożyczki, dane osobowe Skarżącej mogą być na tej podstawie przetwarzane w BIK S.A. bez jej zgody jako dłużnika niewywiążującego się terminowo ze zobowiązania wobec SKOK.

Informacyjnie należy wskazać, że jeśli chodzi o zakres danych jakie BIK może przetwarzać po wygaśnięciu zobowiązania, to jest on określony w § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu przetwarzanych

informacji dotyczących osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów oraz trybu usuwania tych informacji (Dz. U. z 2007, Nr 56, poz. 373). Zgodnie z tym przepisem zakres informacji przetwarzanych w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego lub dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 ustawy, obejmuje dane dotyczące osoby fizycznej (pkt 1) oraz dane dotyczące zobowiązania (pkt 2).

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Od niniejszej decyzji – na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).